FÖLDRAJZ TANTÁRGYVERSENY

MEGYEI SZAKASZ

2016. MÁRCIUS 19.

VIII. OSZTÁLY

ELMÉLETI PRÓBA

- **Minden tétel kötelező. Hivatalból jár 10 pont.**
- **Munkaidő 3 óra.**

I tétel (24 pont)

Az alábbi térképvázlaton a betűk **a-h**-ig tájegységeket/ alegységeket jelölnek.

1. Határozzatok meg:
a. egy geológiai szerkezetet a **d** betűvel jelölt tájegységből;
b. egy alföd-típust az **a** betűvel jelölt tájegységből, valamint egy tényezőt mely kialakította a felszín 20 m-nél kisebb magasságát;
c. azt a domborzati szintet(emeletet), amelyhez a **b, d** és **e** tájegységek tartoznak;
d. azt a betűt, amely a kristályos szerkezeten (zöldpalákon) kialakult tájegységet jelöli;
e. azokat a tájegységeket, a bejelöltek közül, amelyeken homokdűnék találhatók;

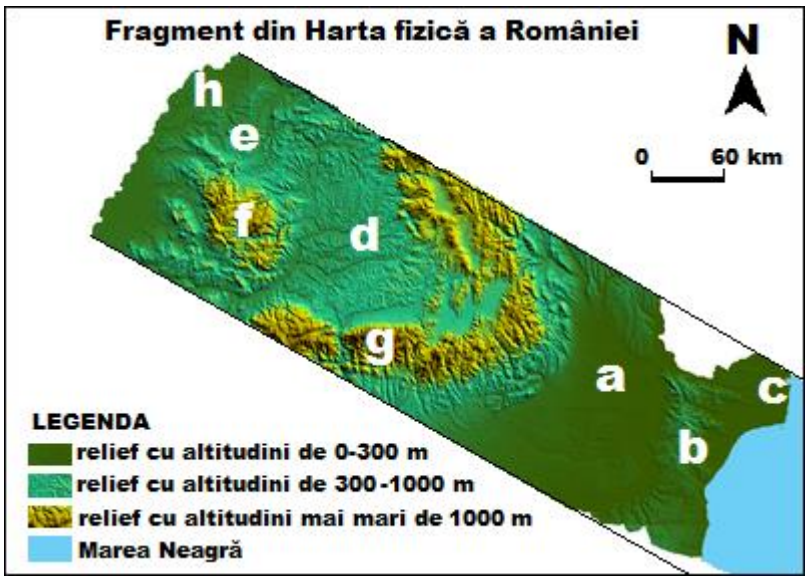

f. azt a betűt, amely azt a hegycsoportot jelöli, amelyet északról egy kb. 2000m-es lejtő határol;
g. azt a tájegységet, a bejelöltek közül, amelyben vulkáni domborzat található (pl. Detunáta oszlopai).

10 puncte

2. a. Társítsátok az alábbi, **I-IV**-ig jelölt képeken szereplő domborzattípusokat a fenti térképvázlat betűivel (**a-h**-ig). **Írjátok** a versenylapra a megfelelő párokat.

I **II** **III** **IV**

b. Hasonlítsátok össze a II és III képen ábrázolt domborzattípusok kialakulását (felszínalakító folyamatok, domborzat kialakító tényezők, kőzettani összetétel).

c. Írjátok le a fenti képek (**I-IV**) közül melyik ábrázol olyan domborzattípust, amely aktív/jelenlegi üledéklerakódási területen fejlődik.

14 puncte

II Tétel (22 pont)

Az alábbi térkép Románia évi átlag hőmérsékletét ábrázolja (2005). Az **A**, **B** és **C** betűk útvonalakat, az **1-6** számok megfigyelési pontokat jelölnek. A lenti grafikon az évi átlaghőmérséklet változását mutatja a térkép egyik útvonala mentén.

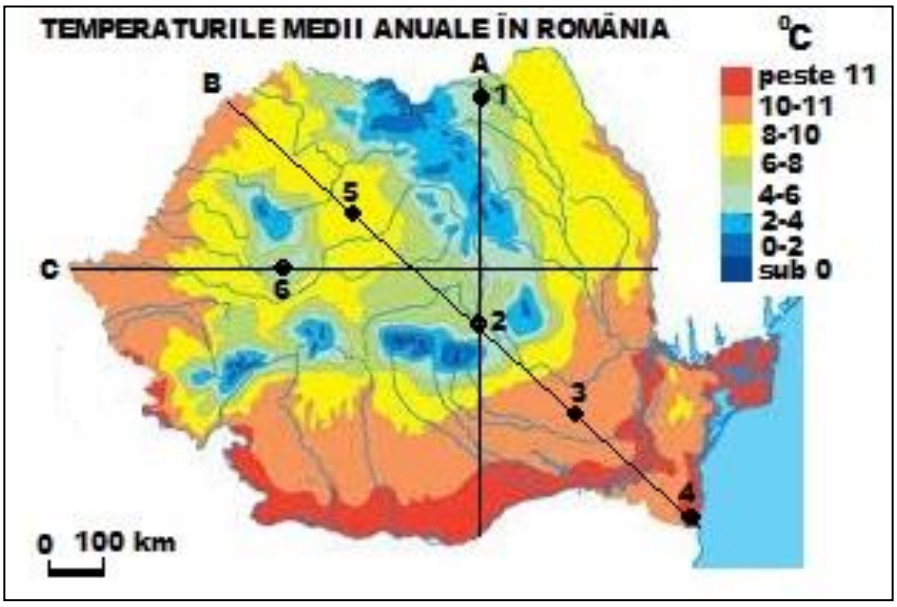

1. Határozzátok meg:

a. melyik útvonal felel meg a grafikonon ábrázolt évi átlaghőmérséklet változásnak;
b. egy tényezőt, amely a grafikon legalacsonyabb hőmérsékletét létre hozta;
c. a térkép azon számait, melyek gyakori szárazság sújtotta területeken találhatóak;
d. a térkép azon számát, amely azt a területet jelöli, ahol az országos minimum hőmérsékletet mérték. Adjatok meg egy tényezőt, ami ezt létrehozta.

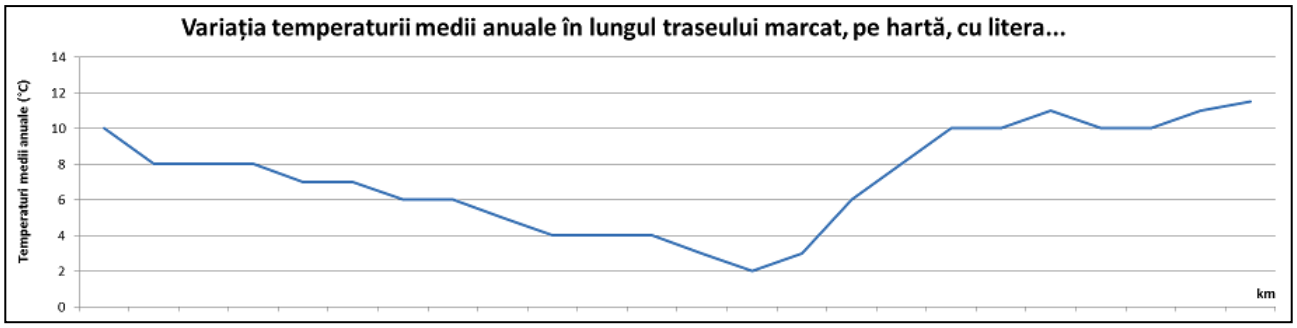

2. Elemezzétek, hogy milyen éghajlati jellemzők figyelhetők meg a térkép pontokkal jelölt területein. **Írjatok** a versenylapra:

a. egy külső éghajlati hatást, mely az 1-es pontban megfigyelhető;
b. egy növényzettípust, mely a 3-as pontban megfigyelhető;
c. azt a számot mely pozitív januári átlaghőmérsékletű területen található;
d. azt a számot, mely óceáni jellegű éghajlattal rendelkező alacsony dombokon található;
e. egy, az **5** és **6** számokkal jelölt pontok éghajlata közötti hasonlóságot.

10 pont

III Tétel (18 pont)

Az **1** és **2** ábra a Fekete-tenger jellemzőit mutatja.

1. Számítsátok ki az **A** és **B** betűkkel jelölt területek sótartalma közti különbséget.
2. Írjatok le egy tényezőt, amely az **A** pont sótartalmát meghatározza
3. Írjátok le a Fekete-tenger és a Földközi-tenger sótartalma közötti különbség egy, a

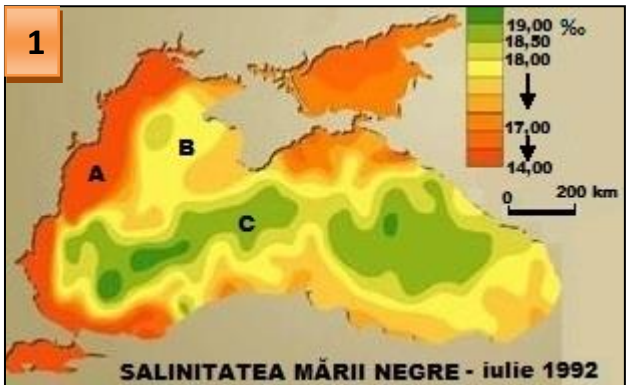

tengervíz mozgását meghatározó, következményét.

4. Tudva, hogy a Fekete-tengerben két vízréteg különül el, határozzátok meg melyik réteget mutatja a **2**-ős kép. **Írjátok le** ennek a rétegnek három tulajdonságát.

5. Írjatok egy érvet, mely alátámasztja a következő kijelentést: „ a **2**-ős kép nem jellemző a Fekete-tenger, **1**-es térképén **C** betűvel jelölt területén.”

6. Írjátok le a csapadékmennyiség csökkenésének egy következményét, mely a Fekete-tenger sótartalmát befolyásolja.

18 pont

IV Tétel (13 pont)

A Dobrudzsai-fennsík népsűrűségi térképén az **A - D** betűk különböző népsűrűségű területeket ábrázolnak.

1. Írjatok két érvet, melyek magyarázzák a Dobrudzsai-fennsík népsűrűségének különbségeit

2. Számítsátok ki egy 120 km²-es, 9500 lakossal rendelkező terület népsűrűségét. **Írjátok le** azt a betűt, ahol ez az érték jellemző.

3. Írjátok le a Kaszimcsai-fennsík (Podișul Casimcei) jellemző népsűrűségét

4. A Dobrudzsai-fennsík etnikai és kulturális sokszínűségéről ismert. **Írjatok le** két nemzetiséget a tájegység D-i részéről.

13 pont

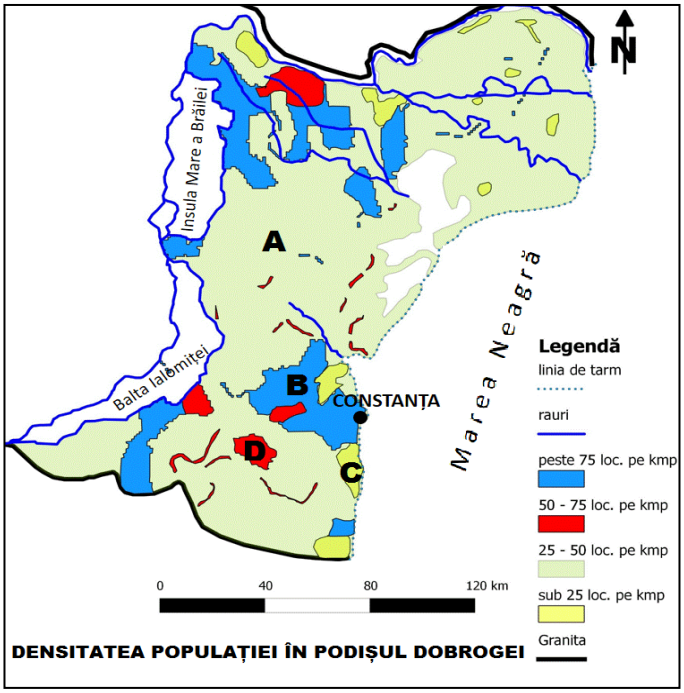

V Tétel (13 pont)

Az alábbi szöveg és az **1 - 6** képek Romániában előforduló természeti jelenségeket és folyamatokat mutatnak be.

„2016. január 5.-én, kedden Romániában két földrengés történt, mindkettő a Richter skála szerinti 3-as erősségű volt”, tudósít az Országos Geofizikai Intézet. *“Az első 18.18 órakor történt Buzău-ban, 115 km mélységben. A második Vrancea-ban, 18.42-kor 106 km mélységben. Az utóbbi 10 év legerősebb földrengése 2014. November 22.-én történt Vrancea-ban és 5,7-es erősségű volt . “*

(Forrás: http://www.antena3.ro/actualitate/social/doua-cutremure-romania-333226.html)

1. Írjátok le a Kárpátkanyari-Szubkárpátokban előforduló földrengések egy okát.
2. Írjatok le egy, a szubkárpáti dombok- és medencékre jellemző geológiai szerkezetet a Kárpátkanyari-Szubkárpátokból.
3. Írjátok le azokat a számokat, amelyek a Kárpátkanyari-Szubkárpátokban jellemző természeti jelenségeket ábrázolnak és írjátok mellékjük a jelenségek nevét is.

13 pont

CONCURSUL ŞCOLAR DE GEOGRAFIE
ETAPA JUDEŢEANĂ/MUNICIPALĂ BUCUREŞTI
19 martie 2016
CLASA a VIII-a

BAREM DE EVALUARE - PROBA TEORETICĂ SCRISĂ

- **Se punctează oricare alte formulări / modalităţi de rezolvare corectă a cerinţelor.**
- **Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem.**

Subiectul I: …… 24 puncte

1. Se acordă **10 puncte**, câte **1p** pentru fiecare răspuns corect:
a. **1p** pentru răspunsul corect: domuri/strate boltite, cute diapire, structuri monoclinale;
b. **2p** în total pentru răspunsul corect:
- câmpie joasă/de subsidență/de coborâre/de divagare; câmpie orizontală/tabulară etc. - **1p**;
- precizarea corectă a unui factor - **1p** (exemplu: coborârea terenului);

c. **1p** pentru răspunsul corect: treapta de relief de dealuri și podișuri;
d. **1p** pentru răspunsul corect: **b**
e. **3p**, câte **1p** pentru fiecare răspuns corect: **a**, **c** și **h** (**3x1p = 3p**);
f. **1p** pentru răspunsul corect**: g**
g. **1p** pentru răspunsul corect: **f**.

Total 1 (a+b+c+d+e+f+g) = 10 puncte

2. Se acordă **14 puncte**, astfel:
a. câte **2p** pentru fiecare asociere corect realizată: I – c; II – g; III – f; IV – d (**4x2p = 8p**).
b. **4p** pentru explicarea, comparativă, a modului de formare a reliefului reprezentat în fiecare din imaginile marcate, pe hartă, cu cifrele **II** și **III**;
*Exemplu de răspuns: relieful glaciar, reprezentat în imaginea **II**, s-a format prin acțiunea de eroziune a ghețarilor în munții înalți, cu altitudini de peste 1800 m, iar relieful reprezentat în imaginea **III** s-a format prin acțiunea de dizolvare a calcarelor de către apele încărcate cu bioxid de carbon/apele subterane/apele infiltrate de la suprafață.*
*Notă:*Punctajul maxim se acordă dacă explicația este prezentată comparativ și nu separat. Pentru tratarea separată a celor două moduri de formare se poate acorda jumătate din punctaj.
c. **2p** pentru răspunsul corect: imaginea **I**.

Total 2 (a+b+c) = 14 puncte
TOTAL SUBIECT I (1+2) = 24 puncte

Subiectul II: …… 22 puncte

1. Se acordă **12 puncte**, astfel:
a. **2p** pentru precizarea corectă a traseului corespunzător variației temperaturii medii anuale reprezentate grafic: **B**;
b. **2p** pentru precizarea corectă a unui factor care a determinat valoarea minimă a temperaturii medii reprezentate grafic, exemplu: altitudinea, inversiunile termice;
c. **4p**, câte **2p** pentru precizarea corectă a fiecărui punct localizat în areale cu secete frecvente: **3** și **4**;
d. **2p** pentru precizarea corectă a numărului ce marchează, pe hartă, arealul în care s-a înregistrat temperatura minimă absolută din România: **2** și **2p** pentru precizarea corectă a unui factor determinant pentru aceasta – exemplu: inversiunile termice.

Total 1 (a+b+c+d) = 12 puncte

2. Se acordă **10 puncte**, astfel:
a. **2p** pentru precizarea corectă a unei influențe climatice externe din arealul în care se află punctul marcat cu numărul **1**: scandinavo-baltică/baltică;
b. **2p** pentru precizarea corectă a unui tip de vegetație din arealul în care se află punctul marcat cu numărul **3**: stepa;
c. **2p** pentru precizarea corectă a numărului ce marchează punctul aflat într-un areal cu temperaturi medii ale lunii ianuarie pozitive: **4**;

d. **2p** pentru precizarea numărului ce marchează punctul localizat într-un areal cu climat de dealuri joase, cu influențe oceanice: **5**;
e. **2p** pentru precizarea unei asemănări între climatul arealului în care se află punctul marcat cu numărul **6** și cel al arealului în care se află punctul marcat cu numărul **5** – exemplu: manifestarea vânturilor de vest; influențe oceanice etc.

Total 2 (a+b+c+d+e) = 10 puncte

TOTAL SUBIECT II (1+2) = 22 puncte

Subiectul III: ……..……..…….....… 18 puncte

Se acordă **18 puncte**, astfel:
1. **2p** pentru răspunsul corect: 4‰.
2. **2p** pentru răspunsul corect: aportul de apă dulce din râuri și fluvii.
3. **2p** pentru precizarea corectă a unei consecințe (exemplu : formarea curenților de compensație/de transfer pe la adâncime a apelor mai sărate din Marea Mediterană în Marea Neagră și în sens invers, pe la suprafață, a apelor mai puțin sărate din Marea Neagră în Marea Mediterană).
4. **8p** pentru răspunsul corect: **2p** - stratul de apă de suprafață; și câte **2p** pentru fiecare caracteristică precizată corect. Exemplu: apele conțin oxigen dizolvat, salinitatea este mai scăzută (cu valori cuprinse între 14 și 18-19‰), este un strat biotic/conține viață **(3x2p = 6p)**.
5. **2p** pentru precizarea corectă a unui argument (ex. în dreptul arealului marcat, în figura **1**, cu litera **C** fundul Mării Negre se află la peste 2000m, astfel că la această adâncime nu există viață).
6. **2p** pentru precizarea corectă a unei consecințe a scăderii cantității de precipitații din zona Mării Negre, asupra salinității acesteia (ex. creșterea salinității apelor).

TOTAL SUBIECT III (1+2+3+4+5+6) = 18 puncte

Subiectul IV: ……..……..……..… 13 puncte

Se acordă **13 puncte**, astfel:

1. **4p**, câte **2p** pentru fiecare argument menționat în explicarea corectă a diferențelor dintre valorile densității populației pe teritoriul Podișului Dobrogei (exemplu: densitatea populației este influențată de relief prin altitudine, de condițiile climatice, de modul de utilizare a terenurilor ș.a).
2. **3p** pentru răspunsul corect : **2p** pentru calcularea valorii densității medii: se acceptă orice valoare cuprinsă între 78,5 loc/km² și 79,5 loc/km² ; **1p** pentru litera **B**.
3. **2p** pentru răspunsul corect: valoarea densității medii în zona Podișului Casimcei: 25-50 loc./km².
4. **4p**, câte **2p** pentru fiecare minoritate etnică precizată corect (exemplu: turci, tătari, bulgari, greci etc.).

TOTAL SUBIECT IV (1+2+3+4) = 13 puncte

Subiectul V: ……..……..……..……13 puncte

Se acordă **13 puncte**, astfel:

1. **2p** pentru o cauză a seismicității active în zona Subcarpaților Curburii (exemplu: fenomenul de subducție din zona Curburii/Vrancei).
2. **2p** pentru un tip de structură geologică. (ex. cute diapire/strate cutate/structură de orogen).
3. **9p**, câte **2p** pentru fiecare număr precizat corect (3, 5 și 6); câte **1p** pentru fiecare denumire corect precizată (3-Focurile vii, 5-Vulcanii noroioși, 6-Muntele de sare de la Slănic).

TOTAL SUBIECT V (1+2+3) = 13 puncte

TOTAL: 90 PUNCTE
OFICIU: 10 PUNCTE